

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII
rok szkolny 2026/2027

1. Założenia

- Wymagania są kumulatywne: ocena wyższa zakłada opanowanie wymagań przewidzianych na oceny niższe.
- Wraz ze wzrostem oceny rośnie samodzielność, poziom kompetencji i umiejętność wykorzystania wiedzy.
- Ocena celująca nie wymaga treści spoza programu; oznacza pełne, samodzielne, twórcze i krytyczne wykorzystywanie wiadomości i umiejętności.
- W klasie VIII wymagania obejmują również systematyczne przygotowanie do egzaminu ósmoklasisty: czytanie ze zrozumieniem, analizę i interpretację tekstów, argumentowanie, tworzenie krótszych i dłuższych wypowiedzi oraz funkcjonalne wykorzystywanie wiedzy o języku.

2. Treści nauczania w klasie VIII

Kształcenie literackie i kulturowe

- epika, liryka i dramat; cechy rodzajów literackich i gatunków: nowela, powieść historyczna, epopeja, ballada, pieśń, tren, fraszka, komedia, tragedia
- elementy dramatu; narracja; bohater dynamiczny; świat przedstawiony; problematyka i wartości
- symbol, alegoria, ironia, komizm, neologizm, inwokacja oraz ich funkcje
- problematyka egzystencjalna; wartości estetyczne; konteksty historyczne, biograficzne, kulturowe i społeczne
- interpretacja obrazu, fotografii, filmu, muzyki i innych tekstów kultury; nawiązania kulturowe

Odbiór tekstów nieliterackich

- tekst publicystyczny, popularnonaukowy i naukowy; wyszukiwanie, porządkowanie i cytowanie informacji
- reportaż, wywiad, artykuł, felieton; cechy i funkcje gatunków dziennikarskich
- fakt, opinia, argument, przykład, perswazja i manipulacja; krytyczna ocena przekazu

Kształcenie językowe

- sposoby wzbogacania słownictwa: neologizmy, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy i wyrazy wieloznaczne
- style: potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy i publicystyczny; rozpoznawanie i funkcjonalne stosowanie
- norma językowa wzorcowa i użytkowa; typy błędów językowych i ich korekta

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

- nazwy osobowe i miejscowe; poprawna odmiana imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców
- utrwalenie fleksji, części zdania, typów wypowiedzeń, mowy zależnej i niezależnej, imiesłówów, słowotwórstwa i akcentu
- ortografia i interpunkcja, w tym zapis cytatów i cudzych wypowiedzi

Tworzenie wypowiedzi i retoryka

- teza, hipoteza, argument, przykład i wniosek; logiczny wywód argumentacyjny
- rozprawka i inne wypowiedzi argumentacyjne; plan kompozycyjny, akapit, spójność i poprawność
- artykuł, recenzja, przemówienie, wywiad, podanie, CV i list motywacyjny
- streszczenie, parafraza, cytowanie, przekształcanie tekstu cudzego
- polemika, etyka wypowiedzi i rozpoznawanie manipulacji językowej

Samokształcenie i przygotowanie egzaminacyjne

- rzetelne korzystanie ze źródeł i poszanowanie praw autorskich
- samodzielna selekcja, porządkowanie i prezentowanie informacji
- systematyczne powtarzanie wiadomości o lekturach, języku i formach wypowiedzi
- rozwiązywanie zadań do fragmentów tekstów oraz tworzenie wypowiedzi na podstawie tekstu i kontekstu
- krytyczne myślenie, samoocena, planowanie uczenia się i korekta własnych prac

3. Lektury i teksty szczególnie uwzględnione w klasie VIII

- Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec” – utwór poznawany w całości.
- Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” – księgi wskazane w podstawie programowej; „Reduta Ordona”.
- Henryk Sienkiewicz „Latarnik” oraz „Quo vadis” – fragmenty.
- Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” – fragmenty.
- Sławomir Mrożek „Artysta”.
- Wybrane utwory poetyckie i krótkie teksty przewidziane w podstawie programowej i rozkładzie materiału, m.in. utwory Bolesława Leśmiana, Tadeusza Różewicza, Zbigniewa Herberta, Wisławy Szymborskiej, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i innych autorów wskazanych w programie.
- W ramach powtórzenia egzaminacyjnego – znajomość lektur obowiązkowych z poprzednich klas wymaganych na egzaminie ósmoklasisty w zakresie określonym aktualnymi wymaganiami egzaminacyjnymi.

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

4. Wymagania na poszczególne oceny

Kształcenie literackie i kulturowe

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• rozpoznaje epikę, lirykę i dramat • wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego • odtwarza najważniejsze wydarzenia • rozpoznaje wybrane środki artystyczne • wskazuje podstawowy temat i problem utworu	• rozróżnia podstawowe gatunki literackie • opisuje narratora, podmiot liryczny i bohaterów • wyjaśnia znaczenie symbolu lub alegorii w typowym przykładzie • rozpoznaje komizm i ironię • wskazuje wartości obecne w utworze	• stosuje wiedzę o rodzaju i gatunku podczas analizy tekstu • porównuje bohaterów i ich postawy • wyjaśnia funkcje środków artystycznych • wykorzystuje kontekst historyczny lub biograficzny • uzasadnia interpretację odwołaniami do tekstu	• analizuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną • interpretuje symbole, alegorie i ironię • porównuje różne teksty kultury • ocenia postawy bohaterów według jasno określonych kryteriów • samodzielnie formułuje wnioski interpretacyjne	• tworzy samodzielne i pogłębione interpretacje • łączy różne konteksty w funkcjonalną całość • dostrzega wieloznaczność tekstu i uzasadnia wybrane odczytanie • uogólnia problemy i zestawia je z innymi utworami • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

Odbiór tekstów nieliterackich i tekstów kultury

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• wyszukuje informacje podane wprost • rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i popularnonaukowy • wskazuje fakt i opinię • opisuje podstawowe elementy obrazu, fotografii lub filmu	• porządkuje informacje według podanego kryterium • rozpoznaje reportaż, wywiad i artykuł • cytuje wskazany fragment • wyjaśnia główną myśl tekstu • opisuje funkcję podstawowych elementów przekazu	• porównuje informacje i perspektywy • rozpoznaje argumentację i środki perswazji • analizuje kompozycję tekstu nieliterackiego • interpretuje obraz lub fotografię z użyciem właściwych pojęć	• analizuje sposób oddziaływania tekstu na odbiorcę • ocenia wiarygodność i przydatność informacji • rozpoznaje manipulację językową • interpretuje relację formy i znaczenia w różnych tekstach kultury	• krytycznie zestawia różne przekazy • ocenia strategie komunikacyjne i ich etyczność • formułuje samodzielne wnioski na podstawie kilku źródeł • tworzy pogłębioną interpretację tekstu kultury z kontekstami

Kształcenie językowe: słownictwo, styl i norma językowa

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• rozpoznaje synonimy, antonimy, homonimy, zapożyczenia i neologizmy • wymienia podstawowe style funkcjonalne • rozpoznaje nazwę osobową i miejscową • rozpoznaje oczywisty błąd językowy	• wyjaśnia pojęcia związane ze wzbogacaniem słownictwa • wskazuje cechy stylu potocznego, urzędowego, naukowego, publicystycznego i artystycznego	• dobiera słownictwo do celu i sytuacji • rozpoznaje styl wypowiedzi i uzasadnia rozpoznanie • zastępuje zapożyczenia odpowiednikami rodzimymi, gdy jest to funkcjonalne	• analizuje funkcję neologizmów i zapożyczeń • przekształca tekst zgodnie z wymaganym stylem • rozpoznaje i klasyfikuje różne typy błędów • uzasadnia wybór form zgodnych z normą	• tworzy teksty funkcjonalnie zróżnicowane stylistycznie • ocenia trafność innowacji językowych • uzasadnia rozstrzygnięcia poprawnościowe

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

	• odróżnia normę wzorcową od użytkowej • stosuje typowe poprawne formy nazw własnych	• poprawia typowe błędy językowe • poprawnie odmienia nazwy osobowe i miejscowe	• świadomie kształtuje styl własnej wypowiedzi	• świadomie wykorzystuje bogactwo słownictwa do budowania znaczenia i stylu
--	---	--	--	---

Gramatyka, ortografia i interpunkcja – utrwalenie i zastosowanie

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• rozpoznaje części mowy i podstawowe części zdania • rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone • odróżnia mowę zależną od niezależnej • stosuje podstawowe reguły ortograficzne i interpunkcyjne	• rozpoznaje imiesłowy i wyrazy pochodne • wskazuje podstawowe zależności składniowe • przekształca mowę zależną i niezależną według wzoru • poprawnie zapisuje typowe cytaty i cudze wypowiedzi	• stosuje wiedzę gramatyczną w redagowaniu i korekcie tekstu • przekształca konstrukcje składniowe • poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania • uzasadnia typowe zapisy ortograficzne i interpunkcyjne	• analizuje złożone konstrukcje językowe • samodzielnie koryguje błędy fleksyjne, składniowe, ortograficzne i interpunkcyjne • dobiera konstrukcję zdania do celu i stylu wypowiedzi • wyjaśnia wpływ składni na sens tekstu	• świadomie przekształca składnię w celu osiągnięcia określonego efektu • samodzielnie uzasadnia rozwiązania językowe • dokonuje kompleksowej korekty tekstu • wykorzystuje wiedzę o systemie języka w nowych i problemowych sytuacjach

Retoryka i wypowiedź argumentacyjna

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• rozpoznaje tezę, argument i przykład • formułuje proste stanowisko • podaje argument związany z tematem • tworzy prosty plan wypowiedzi	• odróżnia tezę od hipotezy i argument od przykładu • porządkuje argumenty • formułuje wniosek • tworzy wypowiedź z wyraźnym wstępem, rozwinięciem i zakończeniem	• dobiera argumenty do stanowiska • wykorzystuje przykłady z lektur • zachowuje logiczny związek między tezą, argumentem, przykładem i wnioskiem • stosuje środki spójności między akapitami	• analizuje jakość argumentacji • samodzielnie planuje i redaguje rozprawkę lub inną rozbudowaną wypowiedź argumentacyjną • polemizuje rzeczowo z cudzym stanowiskiem • poprawia własny wywód pod względem logicznym i językowym	• tworzy wieloaspektową, przekonującą argumentację • hierarchizuje argumenty i świadomie wykorzystuje konteksty • ocenia kontrargumenty i odnosi się do nich • formułuje trafne uogólnienia i samodzielne wnioski

Tworzenie wypowiedzi pisemnych i użytkowych

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• redaguje prostą wypowiedź zgodną z tematem	• tworzy poprawny plan wypowiedzi • redaguje typową wypowiedź użytkową według wzoru	• samodzielnie redaguje rozprawkę, artykuł, recenzję, przemówienie, wywiad lub podanie • dobiera informacje	• tworzy rozbudowane, spójne i logiczne wypowiedzi • świadomie komponuje tekst i różnicuje styl	• projektuje oryginalne, funkcjonalne wypowiedzi dostosowane do celu i odbiorcy

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

• rozpoznaje podstawowe elementy rozprawki, artykułu, recenzji, przemówienia, wywiadu i podania • streszcza krótki tekst z pomocą • stosuje akapity	• streszcza i parafrazuje tekst • formułuje pytania do tekstu • zachowuje podstawowe cechy wymaganej formy	• i słownictwo do formy • poprawnie cytuje • redaguje i koryguje własny tekst	• funkcjonalnie wykorzystuje cytaty i parafrazy • ocenia własny tekst według kryteriów i dokonuje skutecznej korekty	• świadomie łączy argumentację, konteksty i środki retoryczne • twórczo przekształca teksty • uzasadnia własne decyzje kompozycyjne i stylistyczne
---	--	---	---	--

Samokształcenie, praca ze źródłami i przygotowanie do egzaminu

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• korzysta ze wskazanego źródła • wyszukuje podstawową informację • rozwiązuje typowe zadania do tekstu • odtwarza najważniejsze wiadomości o lekturach	• selekcionuje informacje potrzebne do zadania • sporządza notatkę i plan powtórki • rozpoznaje własne błędy po wskazaniu kryteriów • wykorzystuje podstawowy kontekst podczas odpowiedzi	• porównuje informacje z kilku źródeł • samodzielnie planuje powtórzenie materiału • wykorzystuje znajomość lektur w zadaniach problemowych • poprawia pracę na podstawie informacji zwrotnej	• ocenia wiarygodność źródeł • samodzielnie diagnozuje braki i planuje pracę • łączy wiadomości z różnych działów w zadaniach egzaminacyjnych • analizuje własne strategie rozwiązywania zadań	• krytycznie wykorzystuje różne źródła z poszanowaniem praw autorskich • projektuje własny system powtórek • wykorzystuje wiedzę do rozwiązywania nowych problemów • samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

5. Szczegółowe wymagania dotyczące lektur

Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”

- Treści: okupacja; Alek, Rudy i Zośka; mały sabotaż i dywersja; akcja pod Arsenalem; patriotyzm, przyjaźń, odpowiedzialność, służba, dylematy moralne; literatura faktu i gawęda harcerska

Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz”

- Treści: inwokacja i epilog; Soplicowo; obraz szlachty i obyczajowości; Jacek Soplica jako bohater dynamiczny; historia i patriotyzm; cechy epepe; opisy przyrody; komizm i ironia

Henryk Sienkiewicz „Latarnik”

- Treści: Skawiński; emigracja i tułaczka; tęsknota za ojczyzną; nowela; symbolika latarni; rola „Pana Tadeusza”; przemiana bohatera

Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” – fragmenty

- Treści: powieść historyczna; starożytny Rzym; kultura pogańska i chrześcijańska; Neron, św. Piotr, Petroniusz, Ligia i Winicjusz; wartości, przemiana, miłość, symbole

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” – fragmenty

- Treści: Kleryków; rusyfikacja; szkoła pod zaborami; Marcin Borowicz i Bernard Zygier; język i kultura jako element tożsamości; patriotyzm; znaczenie tytułu

Sławomir Mrożek „Artysta”

- Treści: Kogut i Lis; alegoria; komizm; ambicja, samoocena, pragnienie sławy; morał i problem artysty

Adam Mickiewicz „Reduta Ordona” i wybrane utwory poetyckie

- Treści: bohaterstwo, patriotyzm, pamięć historyczna; sytuacja liryczna; środki stylistyczne i ich funkcje; przesłanie; konteksty

Wymagania na poszczególne oceny – lektury

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• odtwarza najważniejsze wydarzenia i informacje • wskazuje głównych bohaterów, czas i miejsce • rozpoznaje podstawowy problem utworu • przywołuje prosty przykład z lektury	• porządkuje fabułę i opisuje relacje bohaterów • wskazuje ważne problemy i wartości • rozpoznaje cechy gatunkowe • wyraża i krótko uzasadnia opinię	• analizuje motywy i skutki działań bohaterów • wykorzystuje przykłady z lektury w argumentacji • wyjaśnia znaczenie ważnych motywów i symboli • stosuje podstawowe konteksty	• interpretuje problematykę i wartości • analizuje przemiany bohaterów i funkcję środków artystycznych • porównuje utwory i postawy • formułuje wnioski poparte trafnymi odwołaniami do tekstu	• formułuje samodzielne hipotezy interpretacyjne • funkcjonalnie łączy lekturę z różnymi kontekstami • uogólnia problemy i zestawia je z innymi tekstami • tworzy oryginalną, dobrze uzasadnioną odpowiedź problemową

6. Wymagania dotyczące tekstów zamieszczonych w podręczniku

- ustala temat, główną myśl i problematykę; wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio;
- rozpoznaje rodzaj i gatunek tekstu oraz wykorzystuje wiedzę o jego cechach podczas interpretacji;
- analizuje narrację, bohaterów, kompozycję, środki językowe i artystyczne oraz określa ich funkcje;
- odczytuje symbole, alegorie, ironię i nawiązania kulturowe; wykorzystuje potrzebne konteksty;
- odróżnia fakt, opinię, argument i przykład; rozpoznaje perswazję oraz manipulację;
- formułuje pytania, opinie, argumenty, wnioski i interpretacje, uzasadniając je odwołaniami do tekstu;
- przekształca, streszcza i parafrazuje tekst oraz tworzy wypowiedzi inspirowane tekstem;
- wykorzystuje materiał podręcznikowy do systematycznego przygotowania do egzaminu ósmoklasisty.

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

7. Ogólna charakterystyka stopni

Ocena	Charakterystyka
2 – dopuszczający	rozpoznaje, wskazuje, nazywa i odtwarza podstawowe wiadomości; wykonuje typowe zadania, niekiedy z pomocą; tworzy wypowiedzi komunikatywne mimo występujących błędów.
3 – dostateczny	wyjaśnia, klasyfikuje i stosuje wiadomości w typowych sytuacjach; samodzielnie wykonuje podstawowe zadania i tworzy wypowiedzi zgodne z najważniejszymi wymaganiami formy.
4 – dobry	sprawnie stosuje wiedzę; porównuje, analizuje, uzasadnia, przekształca i wykorzystuje wiadomości w zadaniach problemowych; samodzielnie koryguje większość błędów.
5 – bardzo dobry	samodzielnie analizuje, interpretuje, ocenia i argumentuje; funkcjonalnie wykorzystuje konteksty i wiedzę o języku; tworzy spójne, poprawne i przemyślane wypowiedzi.
6 – celujący	w pełni i samodzielnie wykorzystuje wymagane wiadomości i umiejętności; integruje wiedzę, formułuje hipotezy, uogólnia, projektuje oryginalne rozwiązania i przekonująco uzasadnia własne decyzje.

8. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Osiągnięcia ucznia są sprawdzane w formach dostosowanych do celu kształcenia i rodzaju umiejętności. Ocenie podlegają wiadomości, ich praktyczne zastosowanie, samodzielność, rozumienie i interpretacja tekstu, argumentowanie, tworzenie wypowiedzi, poprawność językowa oraz umiejętność krytycznej refleksji i samokontroli.

Obszar osiągnięć	Sposoby i formy sprawdzania	Co podlega ocenie
Kształcenie literackie i kulturowe	czytanie ze zrozumieniem; zadania do fragmentu; odpowiedź ustna; sprawdzian; kartkówka; analiza i interpretacja; porównanie tekstów kultury	rozumienie treści; rodzaj i gatunek; narracja; bohaterowie; problematyka; środki artystyczne i ich funkcje; konteksty; wartości; wnioski i interpretacja
Lektury obowiązkowe	sprawdzian znajomości lektury; quiz; odpowiedź ustna; praca z fragmentem; zadanie problemowe; wypowiedź argumentacyjna; projekt	znajomość treści i problematyki; motywy działań; wartości; cechy gatunkowe; odwołania do tekstu; wykorzystywanie lektury w argumentacji i interpretacji
Teksty nieliterackie i media	zadania do tekstu publicystycznego, naukowego i popularnonaukowego; analiza artykułu, wywiadu, reportażu, reklamy, obrazu, fotografii i filmu	wyszukiwanie i porządkowanie informacji; fakt/opinia; argumentacja; perswazja i manipulacja; funkcje środków przekazu; krytyczna ocena źródła
Kształcenie językowe	kartkówki i sprawdziany; ćwiczenia praktyczne; analiza i korekta tekstu; przekształcanie zdań; zadania słownikowe i stylistyczne	słownictwo; style; norma językowa; błędy; nazwy własne; fleksja; składnia; słowotwórstwo; mowa zależna i niezależna; funkcjonalne użycie języka

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa VIII SP
przedmiot	Język polski

Ortografia i interpunkcja	dyktanda; kartkówki; zadania korektorskie; uzasadnianie pisowni; zapis cytatów; korekta własnych prac	stosowanie reguł; interpunkcja zdań i cytatów; rozpoznawanie, poprawianie i wyjaśnianie błędów
Retoryka i argumentacja	zadania argumentacyjne; dyskusja; debata; analiza argumentów; rozprawka; wypowiedź problemowa	stanowisko; teza/hipoteza; argument i przykład; wnioskowanie; logika wywodu; wykorzystanie lektur i kontekstów; polemika; etyka wypowiedzi
Tworzenie wypowiedzi	prace klasowe; rozprawka; artykuł; recenzja; przemówienie; wywiad; podanie; streszczenie; parafraza; inne formy przewidziane programem	realizacja tematu i formy; treść; kompozycja; akapity; spójność; argumentacja; styl; słownictwo; poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna
Przygotowanie do egzaminu	arkusze i zestawy zadań; zadania do fragmentów; powtórzenia lekturowe; dłuższe wypowiedzi; analiza błędów; próbne formy egzaminacyjne	czytanie ze zrozumieniem; wykorzystywanie wiedzy o lekturach i języku; argumentowanie; tworzenie tekstu; samodzielność; gospodarowanie czasem; skuteczna korekta
Samokształcenie i praca ze źródłami	notatka; bibliografia; wyszukiwanie i porównywanie źródeł; projekt; prezentacja; samoocena i planowanie nauki	rzetelność i selekcja informacji; prawa autorskie; krytyczna ocena źródeł; systematyczność; samodzielność; prezentowanie wyników pracy

9. Uwagi do oceniania

- Dobór formy sprawdzania jest adekwatny do celu kształcenia i rodzaju umiejętności.
- W ciągu roku uczeń otrzymuje zadania o zróżnicowanym poziomie: od rozpoznawania i odtwarzania, przez wyjaśnianie i stosowanie, po analizowanie, ocenianie, przekształcanie i tworzenie.
- W dłuższych wypowiedziach pisemnych ocenia się odpowiednio do formy: realizację tematu, treść (elementy twórcze i elementy retoryczne), spójność i kompozycję, słownictwo oraz poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.
- W wypowiedzi argumentacyjnej ocenia się jasność stanowiska, trafność i rozwinięcie argumentów, funkcjonalność przykładów, wnioskowanie oraz logiczny związek między elementami wywodu.
- Przy sprawdzaniu lektur wykorzystuje się zarówno zadania dotyczące treści, jak i zadania wymagające analizy problematyki, wartości, motywacji bohaterów, cech gatunkowych i uzasadniania odpowiedzi odwołaniem do tekstu.
- W przygotowaniu egzaminacyjnym ocenie może podlegać również umiejętność analizy własnych błędów i skutecznego poprawiania pracy na podstawie podanych kryteriów.
- Samoocena i ocena koleżeńska służą przede wszystkim uczeniu się i planowaniu dalszej pracy; nie zastępują nauczycielskiej oceny osiągnięć.
- Formy i warunki sprawdzania osiągnięć dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia oraz zaleceń wynikających z opinii lub orzeczenia.